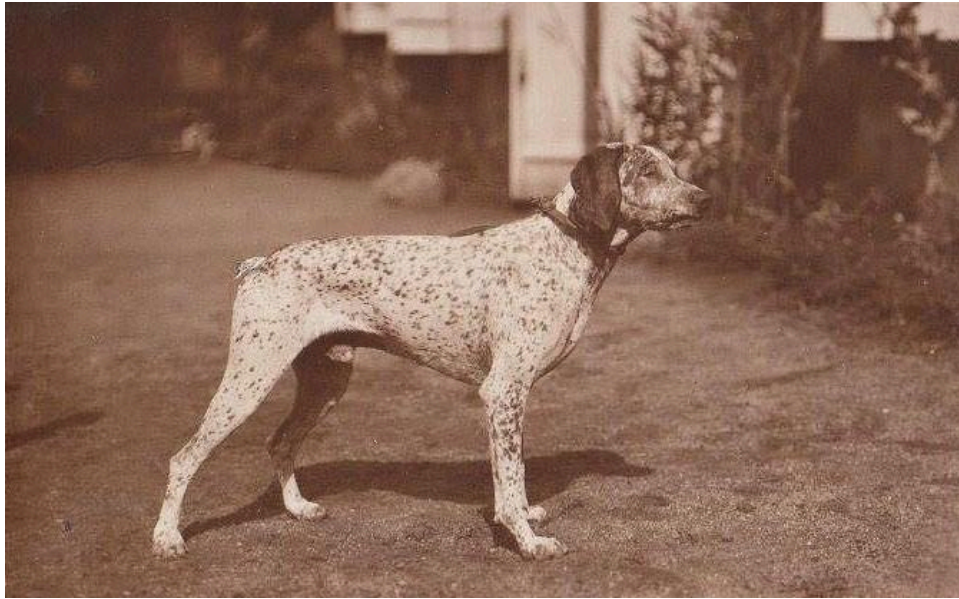

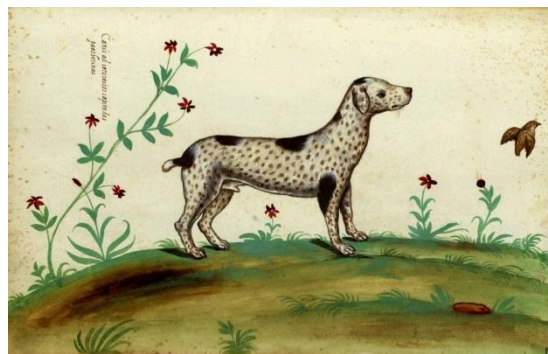
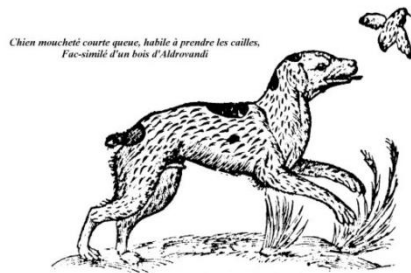
Tispe av utmerket type og et sunt bevegelsesmønster, effektivt jordvinnende trav med, fraspark der man ser undersiden av poten bakfra.

Det som har vært min intensjon og motivasjon med denne rasen er bl.a. å vise et mangfold innen fuglehundrasene. At selv om man er liten og sjelden, kan man hevde seg i den norske fuglehund sporten. Det kan oppleves utfordrende å komme med en rase som er ukjent for de fleste dommere. Det gjelder både på bruksprøver og utstillinger. Dommere vet kanskje ikke helt hva de skal forvente seg, og særlig på fuglehund prøver i Norge, dømmes alle etter samme mal. Det er både positive og negative aspekter ved dette. Det positive er at fokus ligger på jobben hunden skal gjøre og at bruksperspektivet er valgt fremfor rasespesifikke egenskaper. Bakdelen er at det kan bli de dominerende og vanligste rasene som blir malen alle blir sammenlignet med, slik at raser som har særtrekk som i ulik grad avviker fra denne "malen" ikke blir tilgodesett sine spesielle egenskaper. Jeg mener likevel at det har vært en utvikling og at blant annet BdB har vist allsidighet og gode egenskaper i form av viltfinnerevne, fuglebehandling og reviering, har dommere også sett verdien av at det finnes ulike og også sjeldne raser.

Målet med rasen er at de skal beholde sitt karakteristiske rasepreg, men samtidig hevde seg og kunne høste premier på norske jaktprøver for stående fuglehunder. Målet er å avle sunne hunder med fabelaktig temperament, som vil tilføre dette til andre linjer uten de samme styrkene. Det må også kunne se svakheter i egen rase og innhente "nytt" blod ved behov, ikke minst for å minimere innavl. Det er likevel viktig å tenke på at rasen er bygget på dette gjennom generasjoner og man må ikke gå vekk i fra rasekarakteristikker som er vesentlig for rasen. Ønsket er en "dual purpose" type. Erfaringen så langt med BdB, er også at selv om rasen har få eksteriørmessige feil og er relativt uforandret siden 1600-tallet, er det en forskjell på blodslinjer og jaktlyst.

Bilde av en Braque du Bourbonnais 1907, rasen var lik da som den er i 2024

Her er to kjente verk etter naturalisten Aldrovandi. Blyanttegningen er fra 1598.

I det historiske museum i Bologna henger varianten i farger, den viser en leverfarget hund, med fawn tegninger på hode og bein, kort hale og det karakteristiske pæreformede hode.

Rasens opphav - litt historie

Braque du Bourbonnais er en gammel rase. Den anses som en av de eldste stående fuglehunder som ble utviklet i Frankrike. Rasen ble beskrevet i fransk litteratur så tidlig som på slutten av 1500-tallet. Selv da var rasen kjent for sine sterke jaktinstinkter. Som mange av dagens stående fuglehunder, antas det at Braque du Bourbonnais har opprinnelse fra den gamle spanske stående fuglehunden. Hver stående fuglehundrase i Frankrike er oppkalt etter regionen der de ble utviklet. Noen eksempler er Braque Saint Germaine, som er stående hund fra Saint Germaine. Braque d'Auvergne er den stående

hunden fra Auvergne-regionen, og Braque du Bourbonnais fra provinsen Bourbon, en region i sentrale Frankrike.

Ordet "BRAQUE" stammer fra et fransk verb som betyr å sikte eller peke, og som et substantiv kan det oversettes som "pekende" - altså en pointer fra Bourbon og på engelsk Bourbonnais Pointing Dog.

Selv på 1500-tallet beskrev forfattere Braque du Bourbonnais som en behagelig jaktkamerat som var sterk, sunn og svært hardfør. Historisk sett måtte rasen være naturlig uten hale eller født med en svært kort hale. I tillegg etterstrebet oppdretterne pelsfargen kalt "faded lilac" eller "peach blossom". En pels med en hvit bakgrunn helt dekket av fine linjer eller tydelig prikket lever- eller fawn-farging som franskmennene kaller "lie de vin" eller "fleur de peche", "vinbunnfall" eller "ferskenblomst". En hund som avvek fra disse kjennetegnene, med hale og/eller flekker, ble ansett som ikke-~~ren~~ og ble derfor ikke brukt til avl. Braque du Bourbonnais var aldri en vanlig rase, og streng overholdelse av disse kravene sammen med effektene av to verdenskriger drev nesten rasen til utryddelse.

Etter den første verdenskrigen dannet en gruppe dedikerte oppdrettere det første Club du Braque du Bourbonnais i 1925. Den første rasestandarden ble publisert i klubbens første nyhetsbrev i 1930. Målet med denne organisasjonen var å gjenopplive rasen og bringe den tilbake til sin forkrigsglorie. Selv om organisasjonen og disse oppdretterne gjorde betydelige fremskritt, ble innsatsene deres nesten utryddet igjen av den andre verdenskrigen. Etter andre verdenskrig fjernet Federation Cynologique Internationale (FCI) rasen fra sitt register på grunn av manglende oppdretteraktivitet.

Rasen var nærmest utryddet etter 2. verdenskrig, heldigvis fantes det enda entusiaster som ville det annerledes og begynte arbeidet i 1970 med å finne de gjenlevende individene. Michel Comte, en av grunnleggerne av rasen i dag, hans bror, samt flere raseentusiaster begynte arbeidet. De fant en registrert kennel "de la Turne" i Lyon, som hadde ei tispe, men denne var dessverre steril. Tross for denne skuffelsen oppdaget de på sin reise gjennom Lyon mange hunder som kunne ligne BdB i utseende. Eiere kalte disse "braques de pays" - landsby braque. De kunne tydelig se at de hadde BdB blod i årene i form av rasekarakteristikker som: naturlig stumphale, den spesielle fargen og ikke minst det pæreformede hodet.

Dette var viktige hunder som "reddet" rasen, "Pyrrus" er blant den mest kjente.

Liten tvil om at dette er en BdB, med så mange viktige rasetrekk. Pyrrus, født 1968 – men finnes ingen stamtavle som kan bevise det.

Med ganske mange individer gjensto det å velge ut det eldgamle blodet, for å igjen kunne foredle rasen slik den opprinnelig skulle være. Hundene ble fulgt nøye opp og alle eiere av disse hundene i Drôme, Ardèche og Vaucluse jaktet med noen av kullene som Michel Comte ga dem. Han ledet utvalget og ventet på det øyeblikket han skulle se noen hunder som fortjente navnet Braque du Bourbonnais.

I 1973 kom øyeblikket hvor Michel Comte kunne registrere sin første Braque du Bourbonnais i L.O.F. Da var det over 10 år siden et individ av rasen var registrert i Frankrike. Entusiaster har siden den tid gjort alt for å gjeninnføre rasen som den fantastiske jakthunden den opprinnelig var. Og i dag er rasen så å si identisk med slik den var på 1500-tallet. En forskjell er at man i dag avler på hunder som har lang hale, på grunn av den økede dødeligheten ved kun avl på stumphalegenet. Den offisielle klubben ble stiftet i 1979 og klubben hadde sin første jaktprøve på lavland 1981. Dette ble en årlig tradisjon for raseklubben, og i 1983 hadde de 30 hunder med 23 forskjellige eier som deltok. Og i årene etter det har deltakelsen bare økt og rasen etablerer seg stadig i flere land. 2023 ble det født 148 BdB på verdensbasis.

Her er en grov oversikt på hvor mange registrert de siste 10 årene, nå har vi ca 3480 individer på verdensbasis.

År	Frankrike	Verden
2023	148	73
2022	183	61
2021	279	106
2020	167	39
2019	169	169
2018	197	72
2017	174	83
2016	133	49
2015	183	100
2014	146	75
2013	119	62
2012	140	47
2011	146	69
2010	194	97

Utkrysningsprosjekt med engelsk pointer

Jeg skal nevne kort hva oppdrettere gjorde på tidlig 1900-tallet, men som dessverre hadde liten betydning senere, ettersom rasen var ansett som utryddet etter 2. verdenskrig.

I 1908 var antallet BdB så lavt at man bestemte seg for å bruke en rase som ligner, men som ikke var nært beslektet. De hadde et ønske om å bruke Braque Francais type pyrènée, men denne var også på dette tidsrommet i meget hardt vær, og antallet på rasen var for lavt.

Det ble besluttet at man kunne bruke engelsk pointer av E. Dubut, kennel de la Bresle. Han søkte etter små pointere spesielt, med farger som var nær lik Braque du Bourbonnais. Han hadde stor suksess, men som nevnt tidligere ble den iherdige innsatsen lagt i grus etter 2. verdenskrig.

I 1995 ble det igjen utkrysset med engelsk pointer på rasen da, Donna de al Mazorra, ble paret med l`gribouille da Rocher des Jastres. Der ble ei tisse, "Lola" brukt videre og paret med Extra du Pontelle de Maicou (en av de høyest premierte BdB gjennom tidene) og derfra ble to viktige individer satt i videre produksjon, Okoline og Oubi. Disse er å finne på stamtavler blant mange nålevende BdB. Det er ikke gjennom raseklubben i Frankrike gjort noen form for utkrysningsprosjekt er gjort siden Okoline og Oubi ble født i 1998, de var 2. generasjon og registrert som Braque du Bourbonnais.

Oubi

Okiline

Rasen i Skandinavia

2003 ble den første BdB importert til Finland fra Frankrike "Themis dou Coudounie". Denne produserte et kull, men dessverre kun en hund røntget med D hofter.

Året etter kom Volage de Pontelle du Maicou dit, og hun har produsert meget godt i Finland med flere champions og jaktchampions. Et avkom fra hennes kull ble 2016 kåret til årets hund blant alle kontinentale fuglehunder i Finland og hun ble finsk jaktchampion.

I 2023 ble også årets utstillingshund blant alle raser i Finland en Braque du Bourbonnais. Rasen har sin "popularitet" i Finland, og der har klubben for kontinentale fuglehunder rundet 110 registrerte BdB siden 2003.

2010 kom den første importen til Norge fra Finland, etter to franske foreldre, hun ble raskt høyt premiert både på utstilling og jaktprøver, 1 UK – 1 AK og VK premiert på NM. I 2011 dro vi en gjeng entusiaster fra Norge og Finland til Frankrike på Verdensutstillingen. Den Norske importen fikk juniortittel og det var 48 Braque du Bourbonnais som deltok.

Det første kullet i Norge så dagens lys februar 2014 og har etter dette blitt registrert 10 individer, hvor majoriteten er eksportert til Finland.

Det gjeveste en Braque du Bourbonnais har oppnådd vil jeg si er det Norske jaktchampionatet, spesielt ettersom Norge er det eneste landet der alle de stående fuglehundene konkurrerer mot hverandre uavhengig av rase. Det er stort for en liten rase å hevde seg slik.

Verdensutstilling i Paris 2011 – noen av utstillerne med hunder

Utstillere på verdensutstilling i Helsinki 2014

Helsemessige utfordringer

Rasen i dag er en relativt sunn rase, som bygger i utgangspunktet på "normalhunden". Uten store eksteriørmessige utfordringer.

Likevel har den utfordringer med skjelettlidelser som HD og LTV, allergi og bilyd på hjertet.

HD er tilstanden som er mest utbredt på rasen. En forklaring kan være at rasen er bygget på sterk linjeavl gjennom generasjoner og på grunn av de stenge kravene raseklubben hadde til avlsdyr, ble også dette fatalt for rasen helsemessig. Flere dødfødsler, spinale deformasjoner, og infertile avkom.

Da jeg ble kjent med rasen, så jeg utfordringer i flere land jeg besøkte. Særlig i form av at temperamentet var for svakt og disse ble i tillegg premiært på utstilling. Dette syntes jeg raseklubben i hjemlandet skulle ta tak i, og med flere oppdrettere med på laget har man de siste 10 årene hatt stort fokus på gemytt og et gjennombrudd for dette arbeidet er at nå er det fjernet fra standarden, at rasen er "sky av natur".

Utfordringen man har i dag er rett og slett liten informasjon om HD i tidligere generasjoner og at vi tillater hunder med HD grad-C å brukes på hunder med HD grad- A. Dette er et kompromiss fordi avlsbasen også på verdensbasis er svært liten. Likevel er rasen i hovedsak frisk og har per i dag få utfordringer mentalt og helsemessig

Bygning, bevegelse og størrelse

Som de fleste franske raser er også Braque du Bourbonnais beskrevet ned til minste detalj og det er lite rom for tolkning. BdB er en middels stor hund, normal bygget med tendens til kvadratisk, der tispene og hannhundene er relativt like i størrelse, men begge skal ha tydelig kjønnspreget. Den er beskrevet som kraftig, kompakt og muskuløs. Den skal gi et robust og sterkt uttrykk, men ikke uten en viss eleganse. Kroppslengden skal være like lang eller en anelse lenger enn mankehøyden.

Det er ikke beskrevet noen om vekt i rasestandarden, men det er åpenbart at med for mye ekstra vekt vil hemme hundens bruksegenskaper, samtidig som den må ha en viss masse og vekt for å være utholdende nok til å brukes gjennom lange dager på jakt i alle typer terreng.

Bdb skal bevege seg uanstrengt i utstillingsringen, bære hode på linje med ryggen eller noe over. Stegene skal være middels lange, jordvinnende trav med godt leddutslag. Størrelse og bygning har vært et tema i den franske moderklubben, da man har sett tendens til større og mer høyreiste hunder i nyere tid. Dette er også dessverre hunder som vinner mye på utstilling og med det også vil gå i avl. Ofte ser man dette i land hvor rasen er av fåtall og man går glipp av en homogen klasse i utstillingsringen. Vi ser også at den rette rygglinjen med det lett avfallende krysset har blitt bratt og skråstilt. Dette er ikke ønskelig på en rase som tilsynelatende skal være kvadratisk eller opp mot 10/12 i høyde/lengde proporsjoner.

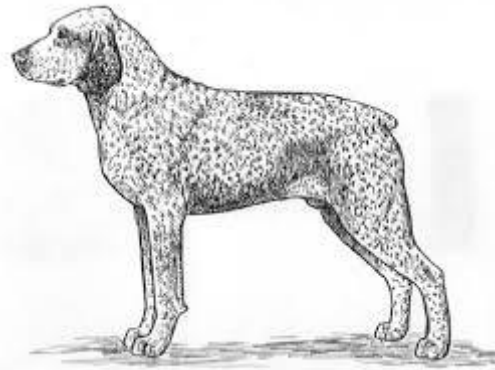
En harmonisk bygget hannhund av utmerket type og tydelig kjønnspreg

Tispe av god type, harmonisk og utmerket kjønnspreg, men mangler drag i hodet, for sped benstamme og for luftig i helhetsinntrykket, her også altfor lite pigmentert.

©Roger Sjølstad Utmerket bevegelser på en unghund

Tegninger av Braque du Bourbonnais, funnet før 1. verdenskrig, igjen kan man se at rasen er lite forandret siden.

Pels og farge

Noe av den mest særegne hos Braque du Bourbonnais er fargene, disse er resultat av selektiv linjeavl og sammen med det pæreformede hode er dette det viktigste kjennetegnet for rasen. Pelsen skal være kort, tett og en anelse grov. På ryggen kan dekkhårene være noe lenger og grovere enn resten av kroppen. På hodet og ørene skal pelsen være finere og kortere. Grunnfargen skal være hvit på begge de to fargevariantene – Lever og Fawn. Lever og fawn skal være små prikker kalt “ticking” over hele kroppen, det er ønskelig med helfarget øre, ingen flekk større enn en håndflate og en flekk kan ikke dekke begge øynene. Det skal ikke være antydning av svart i noen av fargene, men tricolor mot gul på leverfargen kan forekomme, og er ingen stor feil på rasen. Lever – “Fadet lilac” – “lie de vin”, fargen skal ligne vindruer på ranke eller vinbunnfall på marken, farge på nese, lepper og øyne skal samsvare med leverfargen på “tickingen”. Fawn – “peach blossom”- “fleur de pech”, fargen skal ligne et ferskentre i blomst, farge på nese og øyne skal samsvare med fawnfargen på “tickingen”.

Klassisk leverfarget med lang hale

Klassisk fawnfarget med stumphale

*For lys, mangler den klassiske "tickingen".
Man kan se at den er pigmentert på nese og lepper
Ikke direkte diskvalifiserende*

For mørk, men ikke diskvalifiserende

Halen

Braque du Bourbonnais kan fødes med alle halelengder, og alle halelengder er tillatt på rasen. Det er ikke noe regelverk fra raseklubb om avl på stump og stump, men kan man unngå denne kombinasjonen, ser man heller etter andre alternativ. Da de fortsatt kuperer rasen i hjemlandet, er det laget en database som angir medfødt kort eller lang hale, slik at oppdrettere kan være klar over hvilke hunder som er født naturlig stumphale.

Photo Totti Turunen

Naturlig lang hale, bæres i linje med ryggen under bevegelse, og faller lett stående. Er naturlig forlengelse av ryggen.

Naturlig stumphale

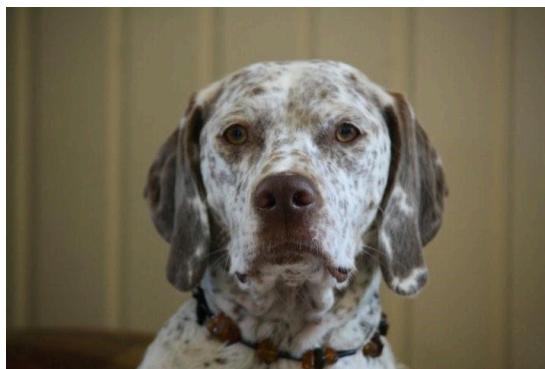
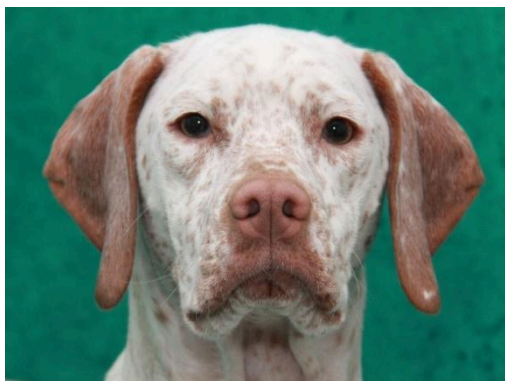

Naturlig stumphale

Hodet

Rasens pæreformede hode er vesentlig karakteristisk. Det skal ikke være for lett eller for tungt, og det skal være i proporsjoner til kroppen. Skallen skal være avrundet på alle sider. Skallebein og kinnbein skal være godt utviklet. Skallen og snutepartiet skal være parallelle, lett divergerende mot fronten (dvs. at linjen faller lett).

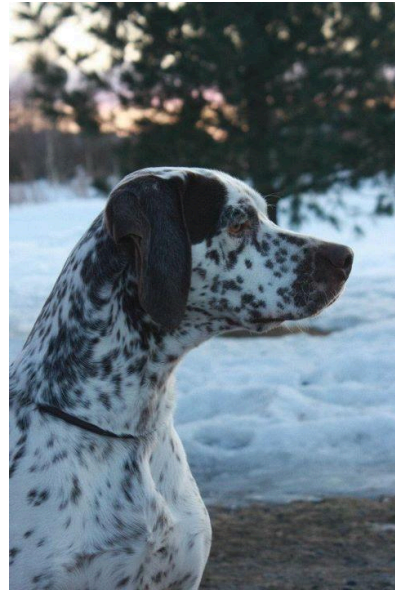
Stoppen skal være moderat definert. Snuten skal være stor med godt åpne nesebor, nesebrusken kan vises foran den loddrette linjen som danner fronten av leppene sett fra siden. Fargen på nesebrusk og øyne skal harmonere med pelsen, uten å være upigmentert. Snutepartiet skal være sterkt og bredt ved stoppet og smale lett mot snuten og formen skal ligne en kuttet kjegle. Neseryggen skal være rett eller svakt konveks.

To tisper med tydelig kjønnspreg og rasetypisk pæreformet hode

Rasotypisk hode sett forfra

Rasotypisk hode sett fra siden

Lite rasotypisk hode, snipete snuteparti inntrykk,

Lite markert stopp, store ører og mangler pigment på lepper.

Diskvalifiserende feil, mangler pigment, gir for tungt

slik at snutepartiet blir for firkantet. Skvært uttrykk.

Feltbeskrivelse

Under utviklingen av rasen ble det satt stor pris på hunder som tok stand på rugde i tett skog, rasen ble etter hvert spesialist på denne fuglen. Og i Frankrike generelt blir de brukt i hovedsak på fasan og rugde. Men i land som Sveits, USA, Norge og Finland jaktes det alt fra tiur til rapphøns. De er også meget gode svømmere og egner seg utmerket som apportører på andejakt, men det er også en rase som ikke er spesielt glad i vann og må tidlig preges på dette.

Braque du Bourbonnais som jeger er en middels stor hund med et aktivt søk, uten at det blir for stortgående. Løpssettet er energisk. Og på feltet gir den lette galoppen godt dekke av terreng, men kan veksle over til trav ved behov.

Rasens kropp gjør det mulig og endre retning og tempo raskt, noe som kan minne om manøvrerbarheten og stabiliteten til en polohest. De bærer hodet over eller i linje med skulderen under jakten, og har korte

raske inspeksjoner for å orientere seg i terrenget. De skal kunne tilpasse seg alle terreng og underlag, og vil gjøre sitt beste for at samarbeidet med og tilfredsstille sin fører uten å være for bundet og den jakter selvstendig. Standen er klassisk, fast og stram. De avbryter den aldri om de ikke rapporterer, noe som ofte er naturlig for rasen. Braque du Bourbonnais gir uttrykk av å være en intelligent og lidenskapelig hund på feltet, med stor energi og fleksibilitet.

De apporterer ofte helt naturlig og med stor lyst, og har et meget mykt bitt, som kan ofte resultere i at viltet lever ved avlevering om man ikke har gitt avlivende skudd under jakten.